

Neúspěšné návrhy na registraci náboženských společností podle zákona 3/2002 Sb. v letech 2002-2006

Zdeněk Vojtíšek

Ve zprávě „O náboženské svobodě“, vypracované roku 2004 pro Český helsinský výbor, konstatuje její autor, doc. Ivan Štampach, že dva subjekty nebyly toho roku navzdory podané žádosti registrovány jako církev, resp. náboženská společnost. „Důvody jejich odmítnutí nejsou známy,“¹ říká autor ve své práci doslova. Cílem mého referátu je prozkoumat a zveřejnit důvody neúspěchu těchto dvou i jednoho dalšího návrhu na registraci. Vyžádal jsem si proto možnost nahlédnutí do písemných materiálů, které provázely registrační řízení, a zpracoval jsem všechny případy, kdy byl návrh na registraci podle zákona 3/2002 Sb. neúspěšný.

Dříve než uvedu ty církve a náboženské společnosti, které nebyly registrované podle zákona č. 3/2002 Sb.,² a než uvedu důvody pro zamítnutí jejich návrhu na registraci, připomenu několika slovy ty pasáže zákona, které o registraci pojednávají. Dále nastíním obvyklý průběh registračního řízení, jak je zřejmý z veřejně přístupných materiálů odboru církví ministerstva kultury ČR a vyjmenuji ty církve a náboženské společnosti, které tímto řízením úspěšně prošly. Pak se dostanu k jádru svého referátu, jímž jsou důvody, kvůli nimž byly návrhy na registraci tří subjektů neúspěšné. Svůj referát zakončím krátkým zhodnocením způsobu registrace nových subjektů jako církví a náboženských společností.

Téma registrace nových subjektů podle zákona 3/2002 Sb. a problematických aspektů této registrace je zpracováno jinde,³ a tak zde jenom zmíním čtyři místa v tomto zákoně, která jsou z hlediska tohoto referátu důležitá. V § 5 jsou stanoveny tzv. kvalitativní podmínky vzniku a působení církví a

¹ Štampach, Ivan O.: *O náboženské svobodě* [online], datum neuvedeno [citováno 28. 9. 2006], Zprávy o stavu lidských práv, 2004, Český helsinský výbor, dostupný na World Wide Web: <<http://www.helcom.cz/index.php?p=2&rid=124&cid=632>>.

² Jedná se o zákon č. 3/2002 Sb. ze dne 27. listopadu 2001 o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 4/2003 Sb. a zákona č. 562/2004 Sb.

³ Vojtíšek, Zdeněk: Nový český konfesní zákon a právní postavení nových náboženských hnutí v České republice, *Teologická revue* 2003, 74 (2), str. 197-206; Příbyl, Stanislav: Právní ochrana před novými náboženskými hnutími a destruktivními kultury podle zákona č. 3/2002 Sb., *Právník. Teoretický časopis pro otázky státu a práva* 2004, 143 (5), str. 502-520.

náboženských společností. Ty, které je splňují, mají podle šestého paragrafu nárok stát se právnickou osobou na základě řádně podaného návrhu na registraci. Takto registrované církve a náboženské společnosti mohou provozovat školy pro výchovu svých duchovních a za deset let a po splnění dalších podmínek mohou získat oprávnění k výkonu zvláštních práv. Pro nás nejdůležitější jsou §§ 10 a 14. Desátý paragraf stanovuje, že návrh na registraci církve a náboženské společnosti registrujícímu orgánu podává přípravný výbor. Tento návrh musí obsahovat čtyři náležitosti: základní charakteristiku církve a náboženské společnosti, zápis o jejím založení, podpisy nejméně 300 zletilých občanů nebo cizinců s trvalým pobytem, kteří se k této církvi či náboženské společnosti hlásí, a základní dokument. Tento základní dokument pak musí obsahovat 12 náležitostí, vyjmenovaných v § 10, odst. 2 pod písmeny a) – l). Postup registrujícího orgánu, tedy Ministerstva kultury, termíny pro vyřízení návrhu a další ustanovení, jsou popsány v § 14. Z hlediska cíle tohoto referátu je důležitá především povinnost registrujícího orgánu přezkoumat, „a) zda návrh na registraci podává osoba splňující podmínky stanovené tímto zákonem, b) zda návrh na registraci obsahuje všechny náležitosti stanovené tímto zákonem, c) (...) zda činnost církve a náboženské společnosti není v rozporu s jejím základním dokumentem a s podmínkami stanovenými tímto zákonem.“⁴

Při praktickém naplňování slov tohoto zákona registrující orgán koresponduje s přípravným výborem a žádá ho o doplnění údajů a o odstranění nedostatků v jeho návrhu. Při přezkoumávání se obrací také na zdroje mimo Ministerstvo kultury. Je to především Ministerstvo vnitra, které ověřuje údaje v podpisových arších a případně se vyjadřuje k návrhu z hlediska bezpečnostní politiky. Dále registrující orgán pokládá dotazy vybraným osobám, jejichž údaje jsou uvedeny na podpisových arších. Žádá je o potvrzení, že jsou „osobou hlásící se“ k dané vznikající církvi či náboženské společnosti, a formulaci „hlásící se“ upřesňuje slovy „jsem osoba, která podle svého přesvědčení a vnitřních předpisů církve a náboženské společnosti k ní přináleží.“⁵ Dalším externím zdrojem v procesu přezkoumávání mohou být pro Ministerstvo kultury odborná vyjádření různých osob.

Registrační proces obsahuje několik problematických bodů. Na jeden upozorňuje Ivan Štampach ve zprávě pro Český helsinský výbor z roku 2002. Hovoří o kvalitativních podmínkách registrace a konstatuje, že „splnění takto nejasně a pružně formulovaných požadavků musí posuzovat experti, o jejichž

⁴ Zákon 3/2002 Sb., § 14, odst. (1), písm. a) – c).

⁵ Například formulář, jímž bylo získáno vyjádření osob, jejichž údaje byly na podpisovém archu Ekumenické církve svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty, obsahoval tyto alternativy (odpovídající osoba měla nehodící se alternativu škrtnout): „Potvzuji, že jsem osobou hlásící se k Ekumenické církvi svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty, tj. jsem osoba, která podle svého přesvědčení a vnitřních předpisů církve a náboženské společnosti k ní přináleží. – Nejsm osobou hlásící se k Ekumenické církvi svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty.“

nezávislosti a nezaujatosti je možno s úspěchem pochybovat.⁶ Jak ale detailněji rozebíráme na jiném místě,⁷ dalším problematickým bodem je to, k jakému subjektu tato kvalitativní kritéria vůbec přiložit, když daná církev či náboženská společnost právně ještě vůbec nevznikla a o jejím předchozím působení (pokud vůbec jaké bylo) nemusí být nic známo.⁸ Proti tomuto problému se jako maličkost jeví to, co ovšem v případě některých náboženských společností může být klíčové: § 10, odst. 3, písmeno b) totiž výslovně požaduje předložení základních článků víry, což může být zcela v rozporu se zásadami některých náboženských společností.⁹

Navzdory těmto problematickým bodům Ministerstvo kultury přijalo návrhy na registraci většiny církví a náboženských společností, které je předložily. Od nabytí účinnosti zákona na začátku roku 2002 až dosud proběhlo registrační řízení na základě osmi návrhů. Pět z nich bylo přijato a celkový počet registrovaných církví a náboženských společností (včetně těch, které byly registrovány na základě dřívějších zákonů) tak u nás dosáhl 26. Roku 2002 byly registrovány Církev Křesťanská společenství (20. 6. 2002), Obec křesťanů v České republice (4. 9. 2002), Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna (21.11. 2002), a vzápětí po ní Česká hinduistická náboženská společnost (25. 11. 2002). Roku 2004 pak bylo registrováno Ústředí muslimských obcí (17. 9. 2004). Registrační řízení dosud probíhá v případě Arménské apoštolské pravoslavné církve (návrh na registraci byl předložen 22. 2. 2006)¹⁰ a v případě Buddhismu Diamantové cesty linie Karma Kagjü.¹¹ Nejméně tři další náboženské skupiny o podání návrhu na registraci v současnosti vážně uvažují.¹²

⁶ Štampach, Ivan O.: *Svoboda náboženského vyznání* [online], datum neuvedeno [citováno 28. 9. 2006], Zprávy o stavu lidských práv, 2002, Český helsinský výbor, dostupný na World Wide Web: <<http://www.helcom.cz/index.php?p=2&rid=106&cid=328>>.

⁷ Vojtíšek, Zdeněk: *Nový český konfesní zákon ...*, str. 203-204.

⁸ Tohoto problému si je ovšem Ministerstvo kultury vědomo, takže např. přípravný výbor Ukrajinské řeckokatolické církve dopisem ze dne 10. 9. 2003 vyzvalo „ke sdělení podrobností o Vašem **působení jako neregistrované církve** a o Vašich **dosavadních aktivitách**“ (zvýrazněno v originále).

⁹ Vojtíšek, Zdeněk: *Nový český konfesní zákon ...*, str. 203.

¹⁰ Zdroj: *Přehled o datu registrace církví a náboženských společností a svazů církví a náboženských společností* [online], datum neuvedeno [citováno 28. 9. 2006], Ministerstvo kultury ČR, Círky a náboženské společnosti, dostupný na World Wide Web: <http://www.mkcr.cz/assets/cirkve-a-nabozenske-spolocnosti/odkazy/C_rkve_-_p_ehled.doc>. Tisková zpráva Ministerstva kultury ze dne 27. 9. 2006 ovšem konstatuje, že „Arménská apoštolská pravoslavná církev vzala svůj návrh zpět“: *Dialog s církvemi a náboženskými společnostmi bude pokračovat (tisková zpráva)* [online], 28. 9. 2006 [citováno 28. 9. 2006], Ministerstvo kultury ČR, Informační servis, dostupný na World Wide Web: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=1209>>.

¹¹ *Dialog s církvemi a náboženskými společnostmi bude pokračovat ...*

¹² V osobních rozhovorech se tak vyjádřili představitelé a stoupenci zenového buddhismu Kwan Um, zenového kláštera Senshinji a Scientologické církve.

Registrační proces podle zákona č. 3/2002 Sb. nebyl úspěšný zatím ve třech případech. Prvním byla Ekumenická církev svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty. Přípravný výbor této církve podal návrh na registraci 18. 3. 2002. Ministerstvo kultury vyzvalo přípravný výbor k odstranění nedostatků v návrhu¹³ a přípravný výbor návrh přepracoval.¹⁴ Tento postup z dubna a května roku 2002 se opakoval ještě jednou v červnu a červenci a vyžádal si žádost o prodloužení lhůty registračního řízení, jíž ministr vyhověl.¹⁵ Registrační orgán žádal na přípravném výboru především jasnější formulace. Na začátku října Ministerstvo rozeslalo „Dotazy vybraným osobám“, v nichž žádalo potvrzení, že se tyto osoby skutečně k Ekumenické církvi hlásí. Registrační orgán získal také odborná vyjádření. Dva právníci nezávisle na sobě konstatovali, že název církve, která požádala o registraci, je zaměnitelný s již evidovanou právnickou osobou,¹⁶ což je v přímém rozporu s ustanoveními v §§ 4 a 10 zákona 3/2002 Sb. Oba vyjádřili obavu, že tento název je zneužitelný; jeden ho označil za „klamavý“, druhý vyjádřil názor, že „jde o účelovou záležitost, skrytě ekonomicky motivovanou, která pro své cíle využívá jména již stávajícího mezinárodního suverénního subjektu“. Kromě této hlavní námitky poukázali oba právníci na řadu nesrovnalostí. Dříve, než Ministerstvo kultury mohlo při rozhodování uplatnit tato stanoviska i svá zjištění získaná od vybraných osob, vzal zmocněnec přípravného výboru návrh na registraci zpět. Registrační řízení tak bylo dne 23. 10. 2002 zastaveno.

V dalších dvou případech neúspěšného registračního procesu byl návrh na registraci zamítnut. Zamítnutí nejprve postihlo návrh na registraci Ukrajinské řeckokatolické církve v České republice, podaný přípravným výborem 26. 8. 2003. I v případě tohoto návrhu vyzval registrační orgán přípravný výbor k odstranění nedostatků, a to také ve dvou kolech – první se odehrálo v září toho roku,¹⁷ druhé od konce září do konce října.¹⁸ Ministerstvo kultury se dále cítilo povinno ověřit pravdivost údaje, obsaženého v návrhu, že Ukrajinská řeckokatolická církev vzniká v sounáležitosti s Apoštolským stolcem. Pokud ano, existovaly by totiž v České republice dvě řeckokatolické církve. Na začátku listopadu 2003 se proto Ministerstvo kultury obrátilo na papežského nuncia a v polovině prosince na Českou biskupskou konferenci se žádostí o vyjádření. Apoštolský nuncius arcibiskup Erwin J. Ender odpověděl,¹⁹ že o registraci mohou „požádat a jí započít pouze příslušné církevní autority“, a dále kromě jiného sdělil, že o stanovisko požádal jednak kardinála Lubomyra Husara, Lvovského

¹³ Dopisem ze dne 12. 4. 2002.

¹⁴ Datováno 17. 5. 2002.

¹⁵ Kladné rozhodnutí je datováno 17. 7. 2002.

¹⁶ Jedná se o České velkopřevorství rytířského a špitálního řádu sv. Jana Jeruzalémského na Rhodu a Maltě.

¹⁷ Ministerstvo vyzvalo přípravný výbor dopisem 12. 9. 2003, ten údaje doplnil 18. 9. 2003.

¹⁸ Ministerstvo vyzvalo přípravný výbor dopisem 29. 9. 2003, ten údaje doplnil 24. 10. 2003.

¹⁹ Dopisem ze dne 24. 11. 2003.

arcibiskupa, který je hlavou Ukrajinské řeckokatolické církve, jednak vatikánskou Kongregaci pro východní církve. Tato stanoviska Ministerstvu kultury v lednu následujícího roku reprodukoval chargé d'affaires Apoštolské nunciatury Mons. Jude T. Okolo.²⁰ Stanoviska považují zřízení paralelní řeckokatolické církve za „neužitečné“, resp. „nevhodné“, odkazují na civilní, nikoli církevní charakter takové registrace a zdůrazňují jurisdikci apoštolského exarchy Mons. Ladislava Hučky nad všemi ukrajinskými řeckokatolíky, žijícími v České republice. Podobné vyjádření zaslal Ministerstvu kultury také generální sekretář České biskupské konference Mons. Karel Simandl, který v závěru svého dopisu sdělil přesvědčení, že registrace Ukrajinské řeckokatolické církve v ČR je „jednostranně politicky a účelově motivovaná záležitost, která s náboženstvím a se skutečným dobrem věřících nemá nic společného“.²¹ Generální sekretář tak pravděpodobně chtěl vyjádřit přesvědčení, že návrh na registraci Ukrajinské řeckokatolické církve v ČR je pokračováním schizmatických tendencí určité části ukrajinských řeckokatolíků. Tyto tendence se projeví např. demonstracemi při příležitosti biskupského svěcení Ladislava Hučka,²² veřejným obviňováním tohoto kněze z kolaborace s komunistickým režimem²³ a tvrzením o jednání Řeckokatolické církve ve prospěch Rusínů a na úkor Ukrajinců.

Vyžádání stanovisek Apoštolské nunciatury a České biskupské konference zdrželo registrační proces, takže odbor církví v listopadu 2003 požádal ministra kultury o prodloužení lhůty v tomto správním řízení. Ministr této žádosti vyhověl a lhůtu prodloužil do 31. 3. 2004. Proti tomuto rozhodnutí si stěžoval zmocněnec přípravného výboru Myron Lubyneckyj u ministra kultury, na Úřadu vlády a u veřejného ochránce práv. Stoupenci Ukrajinské řeckokatolické církve v ČR si stěžovali na odboru církví Ministerstva kultury, u premiéra a v Kanceláři prezidenta republiky.

Dne 4. 3. 2004 vydalo Ministerstvo kultury rozhodnutí k návrhu na registraci Ukrajinské řeckokatolické církve zamítavé rozhodnutí. V rozhodnutí jsou konstatovány přetrvávající nedostatky v základním dokumentu a rozpor mezi skutečností a tvrzením v návrhu, které se týká vztahu Ukrajinské řeckokatolické církve k Apoštolskému stolci. Dále rozhodnutí konstatuje nedostatečný počet platných podpisů na podpisových arších. V poznámce vyjadřuje Ministerstvo kultury obavu, že činnost Ukrajinské řeckokatolické církve by mohla rozněcovat neshášenlivost, neboť ve svém návrhu na registraci popírá nadnárodní charakter Řeckokatolické církve a prohlašuje, že tato církev byla „založena pro Rusíny“. Všechny důvody zamítavého rozhodnutí shrnuje Mezinárodní zpráva o

²⁰ Dopisem ze dne 29. 1. 2004.

²¹ Dopis ze dne 12. 1. 2004.

²² Při slavnosti biskupského svěcení Ladislava Hučka dne 31. 5. 2003 demonstrovalo několik lidí s transparenty „Žádáme lustraci L. Hučka“, „Podporujeme patriarchát na Ukrajině“, „Chceme svoji církev“, „We want our Ukraine Greek Catholic Church“ apod.

²³ Např. ve formě inzerátu v deníku Metro z května 2003 pod titulem „Tichý protest proti podezřelému biskupovi“.

náboženské svobodě v roce 2004 poněkud zjednodušeně těmito slovy: „V březnu ministerstvo po konzultacích s Českou biskupskou konferencí na základě nedostatečného počtu podpisů zamítlo žádost Ukrajinské řeckokatolické církve. Celkem bylo dodáno 357 podpisů, ale u 48 z nich chyběly některé z požadovaných informací, zatímco 22 podpisů nepocházelo od členů. Konference rozhodla, že organizace nevznikla v souladu s církevním právem. Organizace není přidružená ke své ukrajinské jmenovkyni.“²⁴ Proti rozhodnutí Ministerstva podali dva členové přípravného výboru odvolání,²⁵ ministr však rozklad dne 26. 5. 2004 zamítl.

Třetí náboženskou společností, která nebyla registrována podle zákona 3/2002 Sb., a druhou společností, jejíž návrh na registraci byl zamítnut, je Židovské Centrum Chai. Návrh na registraci byl přípravným výborem doručen 27. 4. 2004. Od května do srpna ve dvou kolech Ministerstvo kultury vyzvalo přípravný výbor k doplnění údajů v návrhu a přípravný výbor návrh doplnil.²⁶ Stejně jako v předchozích dvou případech odbor církví i tentokrát navrhl prodloužení lhůty tohoto správního řízení. Ministr tomuto návrhu opět vyhověl a lhůtu prodloužil do 31. 12. 2004. Již 30. 8. téhož roku vydalo Ministerstvo kultury rozhodnutí, jímž registraci náboženské společnosti Židovské centrum Chai zamítlo. Zamítnutí bylo odůvodněno jednak tím, že „ani druhým doplněním návrhu na registraci neposkytli navrhovatelé ... úplné údaje, které požaduje zákon,...“ jednak nedostatečným počtem osob, které „bylo možné započíst“ jako osoby hlásící se k této náboženské společnosti. Tohoto druhého problému se týkala i poznámka, obsažená v rozhodnutí ministerstva. Kromě jiného je v ní uvedeno: „Mnohá vyjádření podepsaných osob svědčí o tom, že jim nejen nebylo vůbec sděleno, že byla založena nová náboženská společnost, ale dokonce byly uváděny v omyl informacemi, že jde např. o podporu nového rabína, podporu židovských památek apod. Je tak nepochybné, že se na podpisové archy nepodepisovaly výhradně osoby hlásící se k náboženské společnosti Židovské Centrum Chai, a to v důsledku klamavého a netransparentního postupu při

²⁴ *Mezinárodní zpráva o náboženské svobodě v roce 2004* [online], 15. září 2004 [citováno 31. 8. 2006], Ministerstvo kultury, Zprávy o úrovni náboženské svobody v České republice, dostupný na World Wide Web: <http://www.mkcr.cz/assets/cirkve-a-nabozenske-spolecnosti/Czech_Republic_-_2004_CZE.doc>. Originál: *International Religious Freedom Report 2004 – Czech Republic*, Released by the Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor, U. S. Department of State, dostupný na World Wide Web: <<http://www.state.gov/g/drl/rls/irf/2004/35450.htm>>

²⁵ Odvolání bylo datováno 24. 3. 2004 a podepsáno dvěma členy přípravného výboru, kteří ovšem v odvolání vystupují jako zástupci „ukrajinské řeckokatolické komunity v ČR“. Ministerstvo ovšem toto odvolání přijalo jako rozklad a předalo ho svému legislativnímu a právnímu odboru.

²⁶ První výzva ministerstva byla odeslána 11. 5. 2004, doplnění bylo ministerstvu doručeno 11. 6. 2004; druhá výzva je datována 9. 7. 2004, doplnění přípravného výboru nese datum 13. 8. 2004.

shromažďování podpisů. Na ministerstvo se v průběhu registračního řízení obrátilo několik osob, které v souvislosti s uvedením svých údajů na podpisových arších vyjádřily rozhořčení či obavu ze zneužití jejich osobních údajů, zejména rodných čísel a adres, a dále z narušení jejich soukromí.“ Zpráva amerického Úřadu pro demokracii, lidská práva a práci pak důvody zamítnutí shrnuje slovy: „Centrum nezískalo potřebný počet podpisů a vyšlo najevo, že některé podpisy na dokumentu byly zfalšovány. Občané, jejichž jména byla takto zneužita, uvažují o tom, že na Centrum podají žalobu.“²⁷ Proti rozhodnutí Ministerstva kultury podal přípravný výbor rozklad, ale bohužel až po uplynutí zákonné lhůty.²⁸ Žádost přípravného výboru o prominutí zmeškání lhůty byla zamítnuta²⁹ a následně ministr zamítl i rozklad.³⁰

Na závěr bychom rádi uvedli toto: Po prostudování veřejných materiálů odboru církví Ministerstva kultury je možno říci, že důvody neúspěšných návrhu na registraci církví a náboženských společností jsou veřejně přístupné a mohou být známy. Studium dokumentů – podle našeho názoru – prokazuje, že registrující orgán neomezuje náboženskou svobodu ani nediskriminuje nově vznikající náboženská společenství. Jeho postup se nám jeví jako pečlivý a vůči navrhovatelům vstřícný. Obavy ze svévolné aplikace zákona 3/2002 Sb. a ze závažnosti problematických bodů v zákonem nařízeném registračním procesu, se tak zatím nenaplnují.

Bibliografie

- Příbyl, Stanislav: Právní ochrana před novými náboženskými hnutími a destruktivními kultury podle zákona č. 3/2002 Sb., *Právník. Teoretický časopis pro otázky státu a práva* 2004, 143 (5), str. 502-520
- Vojtíšek, Zdeněk: Nový český konfesní zákon a právní postavení nových náboženských hnutí v České republice, *Teologická revue* 2003, 74 (2), str. 197-206.

²⁷ Mezinárodní zpráva o náboženské svobodě v roce 2005 [online], 8. listopadu 2005 [citováno 31. 8. 2006], Ministerstvo kultury, Zprávy o úrovni náboženské svobody v České republice, dostupný na World Wide Web: <http://www.mkcr.cz/assets/cirkve-a-nabozenske-spolecnosti/Zpr_va-2005.doc>. Originál: *International Religious Freedom Report 2005 – Czech Republic*, Released by the Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor, U. S. Department of State, dostupný na World Wide Web: <<http://www.state.gov/g/drl/rls/irf/2005/51548.htm>>

²⁸ Rozklad přípravného výboru a jeho žádost o prominutí zmeškání lhůty obdrželo ministerstvo až 29. 9. 2004. Zákonná lhůta podání rozkladu je 15 dní.

²⁹ Zamítnutí bylo sděleno dopisem přípravnému výboru ze dne 24. 11. 2004.

³⁰ Dopisem z 10. 2. 2005.

Summary

The Unsuccessful Applications for Registration of Religious Societies according to the Act No. 3/2002 Coll. between 2002 and 2006

Churches and religious societies in the Czech Republic exist independently of the state. For obtaining legal entity status, a church must be registered in an administrative procedure stated in the *Act on Religious Freedom and the Position of Churches and Religious Associations* (No. 3/2002 Coll.) valid from January the 7th, 2002. Between the years 2002 and 2006, eight religious bodies applied for registration. Three of these applications were not successful. In this study, the reasons for these failures are described.

In 2002, the Ecumenical Church of Saint John of Jerusalem, the Order of the Knights of Rhodos and Malta, applied for registration. Ministry of Culture, the state organ responsible for such registration, found out a lot of discrepancies in the application. In the process of negotiations, the preparatory committee of the church retracted the application. In 2003, the Ministry of Culture denied the application of the Ukrainian Greek Catholic Church, because the church was not properly constituted according to canonical law and because the application was based on insufficient supporting signatures. In 2004, the Jewish Center Chai applied for registration. It was denied because its application did not meet the appropriate legal conditions. The Center did not have the required number of signatures and some signatures were falsely placed on the document.

Studying the reasons of these unsuccessful applications proves that in these three cases, the Ministry of Culture did not infringe religious freedom as provided for in the Czech Constitution.

Zdeněk Vojtíšek, PhDr., odborný asistent na katedře Psychosociálních věd a speciální etiky Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, se zabývá především novými náboženskými hnutími v České republice.

Kontakt: HTF UK, Pacovská 5/350, 140 00 Praha 4, vojtiskovi@volny.cz.